

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623200731
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623200731.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. L., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu L. XXX/X, I. T., v súčasnosti umiestnená v Centre pre deti a rodiny Necpaly, so sídlom 038 12 Necpaly 44, okres Martin, IČO: 00 184 152, dieťa rodičov: Y. Š., rod. V. nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu L. XXX/X, L., I. T. a X. L., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu D. Y. H. W. XXXX/XX, I., navrhovateľov: 1. O. X., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu Š. Ľ. Č. XXXX/XX, L., T. a 2. T. X., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu Š. Č. XXXX/XX, L., T., navrhovatelia zastúpení BELLAN & Partners, so sídlom Jilemnického 30, Martin 036 01, IČO: 52 934 969, v konaní nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie: maloletú U. L., nar. XX. X. XXXX dočasne z v e r u j e do spoločnej osobnej starostlivosti navrhovateľov 1. a 2. - manželov O. X., nar. XX. X. XXXX a T. X., nar. XX. XX. XXXX, ktorí sú povinní sa o maloletú osobne s t a r a ť , z a s t u p o v a ť a s p r a v o v a ť jej majetok v bežných veciach, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej - o zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov O. X., nar. XX. X. XXXX a T. X., nar. XX. XX. XXXX.

II. Súd z a č í n a konanie o zrušenie ústavnej starostlivosti a o zverenie maloletej U. L., nar. XX. X. XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov O. X., nar. XX. X. XXXX a T. X., nar. XX. XX. XXXX.

III. Súd u s t a n o v u j e maloletej U. L., nar. XX. X. XXXX kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536 na zastupovanie v konaní o zrušenie ústavnej starostlivosti a o zverenie o zverenie maloletej U. L., nar. XX. X. XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov O. X., nar. XX. X. XXXX a T. X., nar. XX. XX. XXXX.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia O. X. H. T. X. podali na Okresný súd Liptovský Mikuláš 14. 3. 2023 „návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok“, v ktorom žiadali, aby súd dočasne zveril maloletú U. L., nar. XX. X. XXXX do ich osobnej starostlivosti a rozhodol, že navrhovatelia sú oprávnení maloletú U. L., nar. XX. X. XXXX zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Návrh odôvodnili najmä tým, že od 1. 7. 2014 poskytujú maloletej starostlivosť, navrhovateľ 2. ako profesionálny rodič na základe pracovnej zmluvy uzavretej s Centrom pre deti a rodiny Necpaly. Maloletú berú ako vlastnú dcéru z citového, výchovného a morálneho pohľadu. Navrhovatelia poskytli starostlivosť ďalším trom deťom, ktoré sa osamostatnili alebo boli zverené do starostlivosti rodičov. Citová väzba medzi maloletou a navrhovateľmi je silná. Navrhovatelia nebránia maloletej v kontakte s rodičmi. Pracovný pomer navrhovateľa 2. ako profesionálneho rodiča bude ukončený a chcú predísť návratu maloletej do centra. Čo by bolo pre navrhovateľov a maloletú U. z osobnostného, citového alebo výchovného,

morálne fatálne. Aj ostatní členovia rodiny, ktorým navrhovatelia poskytovali starostlivosť ako U. sú jej neustále nápomocní a sú jej oporou. Prípadný návrat maloletej U. do centra mimo jej rodinného prostredia by bol v rozpore s jej riadnym psychickým vývojom, keďže je citovo naviazaná na domov, navrhovateľov a celkové zázemie rodinného prostredia, ktoré si osvojila ako vlastné. Je v najlepšom záujme maloletej U., aby bola zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľov a bola tak zabezpečená stabilita prirodzeného prostredia maloletej, ochrana citového vývinu dieťaťa, aby v prípade ukončenia pracovného pomeru navrhovateľa 2. nedošlo k prípadnému návratu dieťaťa do centra. Okrem príjmu navrhovateľa 2. ako profesionálneho rodiča poberajú obaja navrhovatelia starobné dôchodky.

2. § 2 z. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej iba CMP (1) Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. § 360 CMP (1) Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. (2) Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

4. § 367 CMP Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého (1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Čl.7 CMP Úkony účastníkov konania sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah. Formálne pochybenie možno namietat iba vtedy, ak by bol pri správnom procesnom postupe dosiahnutý iný výsledok konania. V záujme hospodárnosti konania a ochrany práv a právom chránených záujmov účastníkov konania môže súd upustiť od vykonania určitých úkonov alebo prispôbiť ich realizáciu tak, aby dosiahol spravodlivé rozhodnutie vo veci.

6. § 325 z. <aspi://module='KO'&link='KO160_2015SK%2523324'&ucin-k-dni='31.%205.2023'> č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej iba CSP (1) Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. (2) Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby ...

7. § 328 CSP (1) Ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

8. § 329 CSP (1) Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (2) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. § 330 CSP (1) Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. (2) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

10. § 332 CSP (1) Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

11. § 333 CSP Neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

12. § 23 CMP (1) Konanie sa začína na návrh. (2) Ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie. (3) Ak sa konanie začalo bez návrhu, súd konanie zastaví, ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo začaté.

13. § 24 CMP Konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

14. § 111 CMP V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o j) zastupovaní maloletého, k) správe majetku maloletého, p) zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Čl.5 z. č. 36/2005 Z.z. o rodine, ďalej iba ZR Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. § 44 ZR (1) Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

17. § 45 ZR (1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

18. § 46 ZR (1) Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom. (2) Maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela. (3) Súhlas podľa odseku 2 nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak zadováženie súhlasu je spojené s ťažkou prekonateľnou prekážkou.

19. § 55 ZR (3) Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

20. Civilný mimosporový poriadok (špeciálny právny predpis) obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (§ 360 a nasl. CMP): „vo veciach ochrany maloletého“ (§ 365 CMP), „vo veciach výživného“ (§ 366 CMP), „vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého“ (§ 367 CMP) a „o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých“ (§ 368 CMP). Civilný mimosporový poriadok neobsahuje osobitnú úpravu týkajúcu sa neodkladných opatrení vo veci zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej osoby. Maloletá U. L. je v čase rozhodovania vo faktickej starostlivosti navrhovateľov, preto nie je dôvod nariadovať neodkladné opatrenie, ktorého obsahom je odovzdanie dieťaťa navrhovateľom podľa § 367 CMP, ktorý už dieťa pri sebe majú. Súd vychádzal zo všeobecného právneho predpisu (Civilného sporového poriadku), v ktorom sú iba demonštratívne uvedené príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť (§ 325 ods. 2 CSP). Úkony účastníkov súd posudzuje s prihliadnutím na ich obsah v zmysle zásady „iura novit curia“, hoci sú aj inak označené (Čl.7 CMP). Je zrejmé, že navrhovatelia sa domáhajú dočasného zverenia maloletého dieťaťa do ich osobnej starostlivosti a to je výsledok, ktorý chcú dosiahnuť. Preto súd neaplikoval pre rozhodovanie o nariadení neodkladného opatrenia § 367 CMP, ale § 325 a nasl. CSP.

21. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 13. 12. 2013 č. k. 9P/89/2013-159 nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletou U. a jej siedmymi staršími súrodencami, ktorá sa realizuje v Centre pre deti a rodiny Necpaly (vtedy v Detskom domove Necpaly).

22. Navrhovateľ 2. T. X. je zamestnancom Centra pre deti a rodiny Necpaly v pracovnej pozícii „profesionálneho náhradného rodiča“. Navrhovateľka 1. O. X. je manželka T. X..

23. Centrum pre deti a rodiny Necpaly v písomnom stanovisku zo dňa 13. 3. 2023 potvrdilo, že navrhovateľ 2. T. X. poskytuje maloletej U. L. starostlivosť profesionálneho náhradného rodiča od 1. 7. 2014. Zverenie maloletej U. L. do náhradnej osobnej starostlivosti manželov T. H. O. X. je v najlepšom záujme dieťaťa.

24. Zo správ o výkone ústavnej starostlivosti zo spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/89/2013 vyplýva, že na prostredie v rodine sa adaptovala rýchlo. Súrodenci neboli umiestnení v rovnakej profesionálnej rodine. Profesionálna rodina v priebehu výchovného procesu zvládala aj negatívne emocionálne prejavy dieťaťa (vzdor, výbuchy zlosti), ktoré sa postupne utlmovali. Správanie U. bolo pozitívne hodnotené pedagógmi materskej školy, ktorú U. navštevovala. U. sa upla na pani O. X.. Aktuálne U. navštevuje základnú školu (5. ročník) a dosahuje dobré študijné výsledky a voči jej správaniu nemajú pedagógovia žiadne výhrady. U. dobre vychádza s kamarátmi. U. absolvuje súkromné dovolenky s navrhovateľmi. U. trpí poruchou sluchu a používa načúvací aparát. Podľa správy Centa pre deti a rodiny Necpaly zo 6. 12. 2022 vníma U. profesionálnu náhradnú rodinu ako vlastnú a k jej členom má blízky vzťah. U. odmieta akúkoľvek možnosť náhradnej osobnej starostlivosti mimo rodiny navrhovateľov. U. počas celej doby pobytu v profesionálnej rodine mala zabezpečený kontakt s ostatnými súrodencami a rodičmi.

25. Profesionálny náhradný rodič T. X. a jeho manželka O. X. dosiahli dôchodkový vek. Keďže starostlivosť o maloletú U. vykonávajú takmer deväť rokov na základe pracovného pomeru T. X. s Centrom pre deti a rodiny Necpaly, existuje reálna hrozba, že ukončením pracovného pomeru by zanikol dôvod pobytu dieťaťa v rodine navrhovateľov. Pri rozhodovaní súdu je prvoradým hľadiskom záujem maloletého dieťaťa. Navrhovatelia sa o U. starajú na úrovni, aká sa dá očakávať od funkčnej biologickej rodiny. Poskytujú U. bezpečnosť a stabilitu. Preto by akákoľvek náhla zmena výchovného prostredia mohla negatívne zasiahnuť emocionálny vývoj dieťaťa. Navrhovatelia a U. majú vybudovanú silnú citovú väzbu. U. v starostlivosti navrhovateľov prospieva po všetkých stránkach. U. odmieta akúkoľvek možnosť inej náhradnej starostlivosti mimo rodiny navrhovateľov. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd mal osvedčené, že situácia maloletého dieťaťa vyžaduje okamžitú úpravu pomerov formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej. S prihliadnutím na vyššie uvedené a názor dieťaťa súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú dočasne do starostlivosti navrhovateľov.

26. Keďže súd nariadil neodkladné opatrenie pred začatím konania vo veci samej, podľa § 23 ods. 2 CMP začal konanie vo veci samej o zrušenie ústavnej starostlivosti a o zverenie maloletej U. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

27. Podľa § 31 ods. 2, § 60 a § 61 ZR súd ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka na zastupovanie v konaní pred súdom, keďže rodičia v tomto konaní nemôžu svoje maloleté dieťa zastupovať pre možnú kolíziu svojich záujmov a záujmov dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu (výrok I.) možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti výrokom uznesenia II. a III. nie je prípustné (§ 355 ods. 2, § 357 CSP).